

Esas No: 1/576

Karar No: 8

Tarih: 21/05/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 22/04/2008 tarihinde Başkanlığınıza sunulan (1/576) esas numaralı “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı” Başkanlığımızca, 02/05/2008 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna, tali komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz, 20/05/2008 tarihli 17. toplantısında, Adalet Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) temsilcilerinin de katılımıyla anılan Kanun Tasarısını inceleyip görüşmüştür.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında;

- Tasarı ile, kişisel verilerin işlenmesi, kaydedilmesi, aktarılması ve saklanması ile kişinin maddi - manevi varlığı ve temel hak ve özgürlüklerinin korunması arasında denge kurularak, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin uyacakları esas ve usullerin düzenlendiği,

- Avrupa ülkelerinde de kişisel verilerin korunmasına yönelik yasal düzenlemelerin bulunduğu,

- AB ile müzakereler çerçevesinde “Temel Haklar ve Yargı”, “İçişleri, Adalet ve Özgürlük” ve “Bilgi Toplumu ve Medya” gibi fasıllar açısından kişisel verilerin korunmasının düzenleme yapılması gereken bir alan olduğu,

- AB mevzuatında 108 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi; Temel Haklar Şartının 8. maddesi; 95/46 sayılı Bireylerin Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbestçe Dolaşımı Karşısında Korunmasına İlişkin Direktif ile 2001/45, 2002/58 ve 2006/24 sayılı direktiflerde konuyla ilgili düzenlemelere yer verildiği; 2001/45 sayılı Direktifle AB organlarında kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemeler yapıldığı ve organların 95/46 sayılı Direktife uyumunu denetlemek üzere Veri Koruma Otoritesi'nin kurulduğu,

- İlerleme Raporunda, Katılım Ortaklığı Belgesinde, Tarama Sonu Raporlarında, Müktesebat Uyum Programında ve ABGS tarafından hazırlanan “Yasa Çalışmaları Listesi”nde konuya ilk sıralarda yer verildiği,

- Kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenleme yapılması halinde Avrupa Konseyi'nin 108 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmamızın da söz konusu olacağı,

ifade edilmiştir.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerin ardından, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. TBMM İçtüzüğü'nün 23. ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanununun 3. maddesi uyarınca, Komisyonumuz Tasarının sadece kendisini ilgilendiren maddeleri olan 2, 3, 5 ilâ 7, 11 ilâ 15, 17 ilâ 19, 23, 24, 26 ilâ 31 ve 34. maddelerinin görüşülmesini kabul etmiştir.

Tasarının 2. maddesi üzerindeki görüşmelerde; maddenin ikinci fıkrası yer alan “birlikte oturanlarla ilgili faaliyetler” ibarenin açık olmadığı ve burada ifade edilmek istenen “aynı çatı altında oturan aile efradı” olduğundan, bu ibarenin Medeni Kanunda kullanılan “ev halkı faaliyetleri” ifadesi ile uyumlaştırılması gerektiği yönünde görüşler ifade edilmiş ve madde bu yönde değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının 3. maddesi üzerindeki görüşmelerde;

-95/46 sayılı Direktifte 3. kişi ve alıcı tanımlarında “*natural or legal person, public authority, agency or any other body*” tabirinin kullanıldığı ve bu ifadenin Tasarıdaki 3. kişi tanımında “gerçek ve tüzel kişi ile kişi topluluğu, kamu kurum veya kuruluşu” olarak aktarıldığı,

Direktifte aynı ifadenin, “*kişisel verileri işleyen*” ve “*veri kütüğü sahibi*” tanımlarında kullanılmış olmakla birlikte Tasarıdaki tanıma “*gerçek ve tüzel kişiler*” olarak aktarıldığı, “*kişisel verileri işleyen*” ve “*veri kütüğü sahibi*” tanımlarında da “*gerçek ve tüzel kişi ile kişi topluluğu, kamu kurum veya kuruluşu*” ifadesinin kullanılabileceği;

-Tasarının bütününde de bazı maddelerde “*gerçek ve tüzel kişiler*”, bazı maddelerde ise “*gerçek ve tüzel kişi ile kişi topluluğu, kamu kurum veya kuruluşu*” ifadesinin kullanıldığı ve bu anlamda yeknesaklığın bulunmadığı belirtilmiş ve 3. maddede ve Tasarı metninin tamamında bu yönde bir yeknesaklığın sağlanması ve Direktifte kullanılan “*agency*” tabiri yerine “*kişi topluluğu*” dışında bir tabirin kullanılması kabul edilmiştir.

3. madde görüşmelerinde ayrıca “*Veri kütüğü sahibi*” tanımında her duruma ilişkin olarak sahiplik unsurunun bulunmadığı ve “*tapu sicil muhafızı*” gibi bir işlevin üstlenildiğinden hareketle farklı bir kavramlaştırmaya gidilmesinin uygun olacağı da ortaya konulmuştur.

Tasarının 5. maddesi üzerindeki görüşmelerde;

- Maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde “*kaydedildikleri veya yeniden işlenecekleri amaçtan*”; (c) bendinde ise sadece “*toplandıkları amaçtan*” söz edildiği; 95/46 sayılı Direktifin ilgili maddesine bakıldığında “*toplandıkları veya yeniden işlenmelerini gerektiren amaç*” tabirinin kullanıldığının görüldüğü ve dolayısıyla (c) bendinde “*toplandıkları veya yeniden işlenecekleri amaç*” ifadesinin kullanılmasının gerektiği,

- Maddenin ikinci fıkrasında “*kişisel verileri kontrol eden*” ifadesinin kullanıldığı; esas itibarıyla Direktifte yer alan “*controller*” tabirinin Tasarıda “*veri kütüğü sahibi*” olarak kullanıldığı ve uygulamada karışıklığa sebep olmaması açısından “*kişisel verileri kontrol eden*” ibaresinin “*veri kütüğü sahibi*” olarak değiştirilmesi gerektiği ifade edilmiş ve madde bu mülahazalarla kabul edilmiştir.

Tasarının 7. maddesi; maddenin ikinci fıkrasının (e) bendinin; “Hukuken bir hakkın tescimi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması”;

Tasarının 11. maddesinde yer alan “*aydınlatma yükümlülüğü*” ifadesi, 95/46 sayılı Direktife ve madde içeriğine de paralel olarak “*bilgilendirme yükümlülüğü*” ;

Tasarının 15. maddesi; maddenin ikinci fıkrasının, “*Verilerin veri kütüğü sahibi adına başka bir işleyen tarafından işlenmesi halinde, işleyenin yeterli teknik ve idari tedbirleri temin etmesi yönünde veri kütüğü sahibi ile işleyen arasında bir sözleşme yapılması veya hukuki tasarrufla bulunulması zorunludur.*” şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 6., 12., 13., 14., 17., 18., 19., 23., 24., 26 ila 31. ve 34. maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Adalet Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.